

40. Kristinehovsparken

Historik

Malmgården Kristinehov uppfördes på 1790-talet. 1937 ordnades en lekplan och gräsytor i området runt malmgården samtidigt som den befintliga terrassmuren lades om. Lekplatsen är numera nerlagd.

Beskrivning

Storlek: 0,7 ha

Karaktär: Kvarterspark

Innehåll: Runt den gamla malmgården(1) finns böljande gräsytor med många gamla träd. Längs med parkens gångstråk finns ett gärdesstaket. En hundrastgård (3) är placerad i parkens norra del. I parkens nordvästra hörn finns ett område med naturkaraktär (2) och berg i dagen med en liten sittplats. Runt malmgårdsområdet löper en stödmur av granit. Förgårdsmarken öster om Kristinehovsgatan sköts av boende och består av upphöjda gräsytor med träd och buskar.

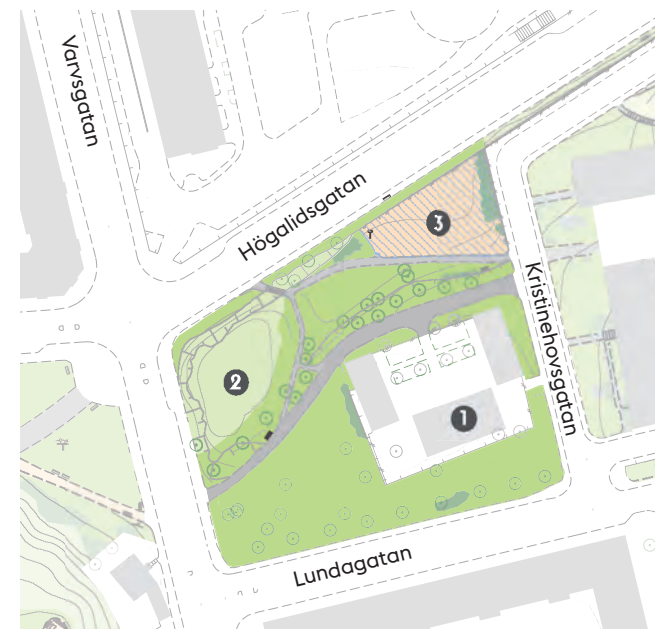
Analys

Grön karaktär: Parken är med sin lummiga grönska viktig för karaktären runt den gamla malmgården. Parkens rumslighet skulle behöva utvecklas och den fungerar idag mer som passage. På andra ställen i parken finns gunnebostängsel som skulle kunna bytas ut mot gärdesstaket för att bättre passa in i parken. Det finns förslag på att göra om parken till en 1700-talspark i stil med den gamla malmgårdsträdgården som fanns här tidigare. I förslaget föreslås ängsmark, lusthus, lek och odling och dessa funktioner skulle bidra till att utveckla parken i en bra riktning. Vid en eventuell utveckling

av parken är det viktigt att de stora träd som finns idag bevaras. Det skulle också gynna parken att den upptrampade stig som finns i parkens södra del görs permanent. Kopplingen från parken till Högalidsgatan behöver förbättras. Förgårdsmarken öster om Kristinehovsgatan har fina murar och välskött gräs.

Grönt vardagsrum: Parken har idag få sittplatser och används framför allt för promenad och genväg. Parken har en hundrastgård vilken till stor del präglar parkens karaktär. I en framtida utveckling är det positivt om parken kan tillföras vistelsestödjande funktioner så som vistelse under tak och aktiviteter så som lek och odling.

Ekologisk infrastruktur: Stor andel grönyta och många träd samt naturmark gör att parken har stora ekologiska värden. Tillförsel av odling och ängsmark enligt det förslag som finns för platsen vore positivt för parkens biologiska mångfald. Vid en utveckling av parken är det viktigt att bevara den höga andel grönyta som finns idag och de stora träden.

1. Kristinehovs Malmgård, 2. Naturparti, 3. Hundrastgård.
Skala 1:1000.

Gärdesgård ringar in malmgårdens tomt som samtidigt är allmän park.

Naturmark med treskiktsvegetation.

Olika nivåer i parken tas upp av fin granitmur.

Bevara:

- Stor andel grönyta
- Stora vackra träd
- Naturmarksparti
- Gärdesgård

Vårda:

- Spara död ved i parken
- Parkens träd
- Granitmurar

Utveckla:

- Rumsligheter och karaktär enligt framtaget förslag så att parken får en tydligare identitet kopplat till platsen kvaliteter och dess kulturhistoria och ett ökat antal funktioner så som lek och odling
- Äng och blommande rabatter enligt framtaget förslag
- Entréer till parken
- Lek i naturpartierna
- Förslag till 1700-talspark
- Belysningen

41. Mandelparken

Historik

Parken anlades i början av 1990-talet i samband med kringliggande bebyggelse. Namnet antogs 1996 och kommer av att platsen ligger i kv Mandeln. Parken är ett exempel på en postmodernistisk park.

Beskrivning

Karaktär: Kvarterspark

Storlek: 0,5 ha

Innehåll: Den ovala parken består av en skålad gräsyta (3) som omges av grusade gångvägar med parksoffor och rader av körsbärsträd. Träden som står i cirkel är förutom körsbär även äpple och päron. Stödmurar (1) beklädda med granit gränsar mot de högre belägna bostadsgårdarna. En smal, grändliknande, kil med trappa leder in mot Tegelviksgatan (4). Det finns även odlingslådor (2) i parken. Från parken har man utsikt över kajen och Henriksdalshamnen. Längs kajen finns en sitttrappa ner mot vattnet.

Analys

Grön karaktär: Parken har en formstark gestaltning med tydliga rumsligheter. Den centrerade gräsytan är i behov av upprustning. Kantzonerna i parken kan utvecklas genom att tillföra fler picknickbord, hammockar, solsoffor, och hängmattor. Detta kan kompletteras med mindre programmerade zoner med t.ex. boule, balansstockar, lekskulpturer och annat. Parken är solig men vindutsatt vilket planteringar av buskar och perenner i kantzonen under träden skulle förbättra.

Grönt vardagsrum: Platsen används främst av de boende i närheten och är en plats för lugn och ro, avskärmad från trafikerade vägar. I parken finns ingen lekutrustning men gräsytan används för spontanlek och även solbad. En annan kvalitet i parken är stadsodling som skulle kunna utökas. Sittplatser skulle kunna utvecklas ytterligare. Olika typer av sittplatser och kompletterande bord skulle göra parken till en plats där man i större grad vistas. Parken skulle också kunna utvecklas med fler funktioner med fokus på att locka en mångfald av besökare.

Ekologisk infrastruktur: Blommande träd, och blommande odlingslådor, och tvåskiktsvegetation är viktigt att bevara i parken. Vid eventuell tillkommande plantering av kantzonen är det viktigt att ha diversitet i artvalet, men även att ha växter som lockar till sig pollinerare. Gräsytan är en grönyta i lågpunkt vilket är viktigt för dagvatteninfiltration och bör därför bevaras.

1. Stödmurar, 2. Odlingslådor. 3. Gräsyta. 4. Grändliknande kil mot Tegelviksgatan. Skala 1:2000.

Stor sliten oval gräsyta.

Odlingslådor som tillkommit efter dialog med boende.

Bevara:

- Skuggande träd
- Stark form
- Kantzonen i parken
- Utblickar
- Flexibel gräsyta
- Stadsodling
- Grönyta i lågpunkt

Vårda:

- Utred överbyggnaden av gräsytan
- Odlingsmöjligheten och ev utöka stadsodling
- Utred användningen av gräsytan tillsammans med de boende

Utveckla:

- Vindutsatthet med buskar i hörnen mot kajen
- Utveckla kantzonen med fler olika möbler och planteringar
- Utveckla parken i samband med exploateringen av Kv. Persikan.

Picknickbord i halvskugga.

42. Pålsundsparken - triangeln/västra delen

Historik

Parken anlades på 1940-talet som en sista etapp av Pålsundsparken.

Beskrivning

Storlek: 0,5 ha

Karaktär: Kvarterspark

Innehåll: Parken ligger ner mot vattnet mellan Långholmsbron och Reimersholmsbron. I parken finns bollplan (1), utegym (2), strandpromenad, klippta gräsytor, träd, sittplatser, buskplanteringar samt en småbåtshamn (3).

Analys

Grön karaktär: Pålsundsparken är en del av ett unikt promenadstråk längs med strandkanten med utsikt över vatten, byggnader och natur. Parken har fin rumslighet med sin lummiga kant mot vattnet och sina stora vackra träd. Den centrerade öppna gräsmattan är viktig att bevara för parkens karaktär och vid utveckling är det viktigt att parkens funktioner och nya tillskott underordnar sig den vackra, öppna karaktären. Parken bör utvecklas mot att bli en egen park med en stark platsidentitet och karaktären av en finpark med planteringar och friser längs gångstråken. Utegygmet är fint utformat för platsen. Kring bollplanen finns stora träd och en fin rumslighet som inte riktigt kommer till sin rätt nu med bollplanens placering. Vid utveckling av parken bör fotbollsplanen flyttas eller ändras för att hellre göra plats för spontanidrott och annan bollek i parken. För att förbättra mötet med gatan behöver markbeläggningen ses över och vegetationen behöver öppnas upp i viktiga siktlinjer och entréer till parken.

Grönt vardagsrum: Parken används både som promenadstråk, för picknick och solbad samt för sitt utegym och sin bollplan. Promenadstråket längs vattnet skulle dock främjas av att de båtplatser som idag ligger här inte spärrade av vattenrummet utan istället bjöd in allmänheten till vattenkontakt och upplevelsevärden genom att tillgängliggöra bryggan och ta bort staketet. Parken skulle kunna tillföras fler sittplatser och vegetationen röjas i viktiga siktlinjer ut över vattenrummet för att kontakten med vattenrummet skulle bli tydligare. Det är också viktigt att parken får behålla sin gröna karaktär och att gång- och cykelstråket är underordnat parkens kontakt med vattnet. Parken skulle kunna tillföras en lekskulptur eller något annat lekvärde. Bollplanen skulle kunna få en mer lekfull utformning som lockar till fler typer av användningar och på så sätt vända sig till fler grupper.

Ekologisk infrastruktur: Stor grönyta, stora träd och naturstrand gör parken till en viktig parkyta ur ekologisk synpunkt. Pålsundsparkens vegetation som helhet bedöms ha en god luft-, buller- och mikroklimatreglerande funktion. Parkens strandmiljözon är viktig då naturstränder har ekologiska funktioner som kommer bli ännu viktigare i en förtätad stad och under rådande klimatförändringar. Naturstranden är också en viktig livsmiljö och spridningsväg för växter och djur. Det är avgörande att bevara parkens naturliga strand då det är den finskaliga variationsrika kanten skapad genom samspelet mellan land, vatten och erosionsprocesser som utgör boplatser åt en variation av arter.

1. Bollplan, 2. Utegygmet, 3. Båtklubb. Skala 1:2000.

Strandpromenaden och utegymmet i Pålsundsparken.

Småbåtshamnen tillför upplevelsevärden men gör strandkanten otillgänglig för allmänheten med privata bryggor.

Bevara:

- Det vackra gröna parkrummet
- Parkens ekologiskt viktiga naturstrand
- Stora träd
- Välanvänt utegym

Vårda:

- Siktlinjer och vattenkontakt genom att klippa ned vegetation
- Naturstranden genom att ta fram en bevarandeplan

Utveckla:

- Utveckla hela parken med en tydligare rumsavgränsning, identitet med karaktären av en finpark
- Bollplanen till en mer lekfull aktivitetsyta som integreras med parken
- Cykelpendlingsstråk längs gatan istället för längs vattnet
- Kanterna mot gatan med bättre markbeläggning, avgränsning, sittplatser och vegetation
- Möjligheten för allmänheten att få tillgång till bryggorna längs strandkanten
- Återplantera stora träd som fällts

Bollplanen i parken har en olycklig placering och det höga stängslet skär in i parkrummet.

43. Pålsundsparken - centrala delen

Historik

Parken anlades på 1940-talet, först med en blomstergård, ritat av parkarkitekten Erik Glemme i anslutning till Västerbron.

Beskrivning

Storlek: 1,2 ha

Karaktär: Kvarterspark, naturpark

Innehåll: I parken finns servering, en blomstergård, klippta gräsytor, träd och buskplanteringar. I blomstergården (1) finns det en liten fågelbadsskulptur av Yngve Andersson. Serveringen, "Lasse i parken" (2) är inrymd ett rött trähus med tillhörande trädgård.

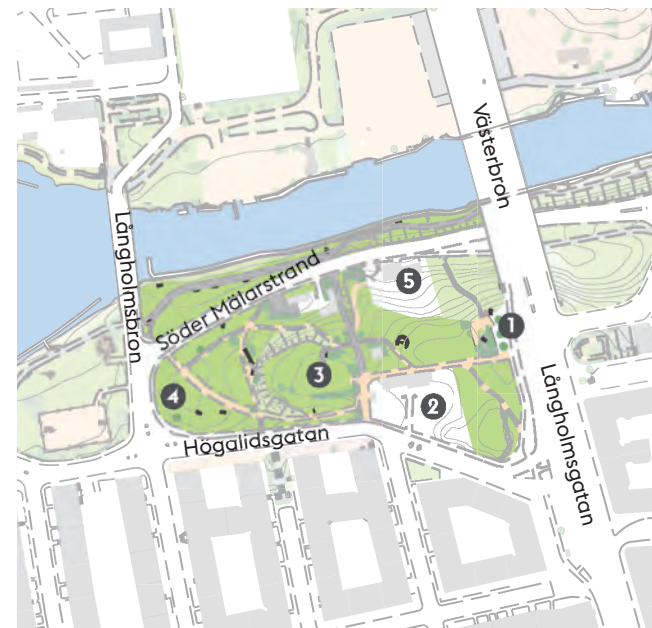
Analys

Grön karaktär: Parken är kuperad och har flera rum. Den lilla blomstergården (1) som bildar en entré in i parken från Långholmsgatan har fina grundkvaliteter som skulle kunna lyftas upp vid en upprustning. Söder om blomsterparken i parkens sydöstra hörn finns en fin grönyta med naturmarkskaraktär. Platsen är bullerstörd och är därför ingen plats där man vistas. Gräsytan kan kompletteras med lökplanteringar och vissa delar med äng. Mitt i parken finns en platå med stadsodling (3). Platsen ligger skyddad men har ett odefinierat rum med en topografi som gör att platsen är svår att både hitta och se ut från. Genom att öppna upp siktlinjer i vegetationen och se över rumsligheten skulle platsen kunna utvecklas till en gömd och lummig glänta. Nordöstra delen av parken är lummig och naturlig med vackra gångstigar och trappor upp i parken från Söder Mälarstrand. Det är viktigt att främja rörelsen mellan strandpromenaden och parken i slänten. De

branta grusvägarna är på sina ställen vattenskadade och behöver ses över.

Grönt vardagsrum: Parken är starkt präglad av restaurangen Lasse i parken (2) som med sin servering och historiska miljö från 1700-talet bidrar till folkliv. Picknickbord för icke betalande gäster i parken borde också finnas tillgängligt. Parken är kraftigt bullerstörd framförallt i den östra delen. Trygghetsskapande åtgärder behövs vid de slingrande gångstigarna, bl.a. behöver vegetationens utbredning ses över. Stadsodlingen (3) är ett bra inslag i parken, men skulle behöva tillgång till vatten för fungera bättre. Parkens nordvästra del har en fin lekskulptur (4) och den delen skulle kunna utvecklas med fler lekvärden, sittplatser, vatteninslag och blomsterprakt.

Ekologisk infrastruktur: I parken finns ekologiska värden i form av rik flerskiktsvegetation, stor andel grönyta och ett fågelliv. Parkens lägsta del i nordväst (4) är utpekad som en översvämningsyta i skyfallskarteringen och är redan nu vattensjuk. För att råda bot på dagvattenproblematiken bör olika fördröjande åtgärder genomföras i parken och ett eventuellt dagvattenmagasin utredas. Parken skulle långsiktigt kunna utvecklas så att dess ekologiska värden ökade genom tillägg av ängsplanteringar fågelbad, bärbuskar och fågelholkar.

1. Blomstergård, 2. Servering, "Lasse i parken", 3. Platå med stadsodling, 4. Leksulptur 5. Privatbostad. Skala 1:4000.

Stadsodling.

Gångvägar genom vacker naturmark.

Bevara:

- Öppna gräsytor och stora träd
- Flerskiktsvegetation och naturmark
- Servering i parken

Vårda:

- Pergolan i den lilla blomsterparken
- Vegetation så att siktlinjer bildas från platån
- Vegetation för att öka tryggheten längs gångvägar i parken
- Fler sittplatser i parken

Utveckla:

- Ett program för upprustning av parken behöver tas fram som utreder både blomstergård, entréer till parken, siktlinjer, dagvattenproblematik och utveckling av ekologiska värden och utökade lekmöjligheter i parken
- Göra en dagvattenanläggning i parkens västra del
- En blomstrande och lekfull plats i parkens västra del
- Vatten till stadsodlingen

Trappor och gångvägar.

44. Park vid Kanalvägen

Historik

Parken är temporär i väntan på omdragningen av Värmdövägen och Danvikslösen, Odlingen startade 2014.

Beskrivning

Storlek: 1,9 ha och odlingslotter 0,1 ha

Karaktär: Kvarterspark, odling

Innehåll: Parken är en långsmal park med en bollplan (2), sittflak med trädplantering, pingisbord (3) och en stor gräsmatta (4) med pilträd. Mellan pilträden finns en grusyta med hoppstenar (5). Rosplanteringar avgränsar parken. Längs kanalvägen ligger en odlingsyta (1) som drivs av den ideella föreningen Sjöstadsodlarna. Stadsdelsförvaltningen sköter även slänten (6) upp mot Värmdövägen.

Analys

Grön karaktär: Parken är temporär i väntan på exploatering. När detta projekt kommer att genomföras är i dagsläge oklart. För att vara en temporär park så har den fina kvalitéer. Bollplaner är en brist i Hammarby Sjöstad och Henriksdalsområdet så bollplanen fyller en viktig funktion. Sittflaken fungerar bra som temporära möbler. Parken ligger utsatt väldigt nära rondellen vid Henriksdalsvägen och Fartygsgatan och är bullerstörd. Parken har en avgränsning i form av en låg rosplantering i söder, men saknar avgränsning mot norr. Ett staket som omgärdar platsen skulle öka användningen av parken för de många förskoleklasser som finns i stadsdelen. Vid omgestaltning av parken är det viktigt att en bollplan finns kvar.

1. Odlingslådor,
  2. Bollplan,
  3. Sittflak och pingisbord,
  4. Gräsyta,
  5. Pilträd och hoppstenar.
  6. Slänt.
- Skala 1:3000.

Grönt vardagsrum: Bollplanen har en otraditionell utformning vilket gör att den kan användas till olika typer av bollek och annan lek, vilket gynnar bredden på målgrupper för användandet. Sittflaken har stälkanter som gör att de går att använda till skate. En kvalitet i parken är stadsodling vid Kanalvägen. Olika typer av sittplatser och kompletterande bord skulle göra parken till en plats där man i större grad vistas.

Ekologisk infrastruktur: I parken finns ekologiska värden i form av rosplanteringar och träd. Rosplanteringarna lockar många bin till parken. Gräsytan är viktig ur ett dagvattenperspektiv. Slänten mot Värmdövägen har höga ekologiska värden med buskplanteringar, träd och gräsytor som får växa sig lite högre. Slänten skulle kunna kompletteras med fler buskar. Stadsodlingen är viktigt att bevara.

Sittflak och multibollplan.

Odling vid kanalvägen.

Bevara:

- Bollplanen
- Träden
- Ytornas och möblernas flerfunktionella värden
- Blommande buskar som drar till sig bin
- Stadsodlingen

Vårda:

- Träden
- Rosplanteringarna

Utveckla:

- Parken genom att inhägna den för att möjliggöra för förskolegrupper att vistas i parken
- Vid omgestaltning behåll bollplan och öka rumsligheten
- Vegetation i slänten upp mot planket

Pilar på gräsyta med hoppstenar.

45. Park väster om kv Bränneriet

Historik

Parken anlades på 1970-talet samtidigt som bostäder byggdes på södra Reimersholme, där tidigare Vin- och spritcentralen haft sin verksamhet.

Beskrivning

Storlek: 0,4 ha

Karaktär: Kvarterspark

Innehåll: Sluttningspark med slingrande vägsystem, klippta gräsytor, träd och många olika sorters buskar bl.a. barrväxter. I anslutning till strandpromenaden (3) står en stor poppel. Parkens övre del avgränsas mot gatan av en mur. Här finns en sittplats med låga murar, gatstensbeläggning och vacker utsikt. En sedan tidigare befintlig cistern, som har utformats till en skulptur (av Bertil Johnson), har en plats i parken.

Analys

Grön karaktär: Parken har stora nivåskillnader och genomkorsas av ett slingrande gångstråk som kantas av sittplatser med utsikt över Gröndal och Liljeholmsviken. Det finns många stora träd och mycket buskar vilket bidrar till möjligheten att både promenera och sitta i skugga samt till att parken inte upplevs som blåsig. Dock är vegetationen i behov av översyn och förnyring. Den övre entrén ner i parken är bra och har tydlig rumslighet.

Grönt vardagsrum: Parken används framförallt för promenader och av boende och äldre som bor i närheten. Sittplatserna är ibland placerade med vackra utblickar och det finns möjlighet att sitta både i sol och skugga. Vissa bänklacering behöver dock ses över. Parken sköts av bostadsrättsföreningen genom ett brukaravtal. Parken har delvis en privat karaktär och det vore önskvärt med åtgärder som förtydligar att detta är en allmän park. För att minska konflikten mellan gående och biltrafik skulle åtgärder behöva utföras på gångvägen. För att förbättra tillgängligheten skulle handledare kunna tillföras på de ställen där detta saknas.

Ekologisk infrastruktur: Parken är en potentiell spridningskorridor med ekar och andra ädellövträd. Täta buskage och treskiktsvegetation gör att parken har stort ekologiskt värde. Blommande och bärande buskar och träd så som äppelträd och havtorn förekommer och bidrar tillsammans med parkens rika mellanskikt med gynnsamma förhållanden för småfåglar. Stora breda lövträd och stor andel grönyta gör att parken har en bra förmåga att ta hand om och fördröja dagvatten. Vid röjning och beskärning av vegetation är det viktigt att en avvägning görs mellan parkens utblickar och parkens ekologiska värden som täta buskage bidrar med.

1. Kvarteret Bränneriet, 2. Hönshuset, 3. Kajpromenad, 4. Förskola. Skala 1:1000.

I parken finns ett hönshus med frigående höns att titta på.

Parkens breda gågenväg är försedd med farthinder för att undvika för höga hastigheter av fordonen i parken.

Bevara:

- Parkens frodiga grönska och gröna karaktär
- Artrikedomen i parken
- Bevara de stora buskagen i östra slänten
- Möjligheten till djurhållning i form av höns (2) för brukare
- Brukaravtal

Vårda:

- Parkens gröna karaktär
- Föryngring av buskage
- Tillgängligheten i parken genom att tillföra handledare där detta saknas

Utveckla:

- Förbättra sittplatserna och deras placering
- Eventuellt minska gångvägens bredd och se över farthinder
- Åtgärder för att ge parken en mer offentlig karaktär

Parken har mycket skugga och mellan trädskronorna skymtas vattnet och bebyggelsen på andra sidan.

46. Rackarbacken

Historik

Parken som ursprungligen var en del av Eriksdalslunden har en tid nyttjats som upplagsområde för stadsdelens parkverksamhet. År 2002 flyttades upplaget och nuvarande park anlades.

Beskrivning

Storlek: 1 ha

Karaktär: Kvarterspark

Innehåll: Parkens södra del utgörs av gräsytor (2) som sluttar ner mot Årstaviken. I slutningen finns ett antal träd och buskplanteringar. I parkens östra del finns granittrappor som leder ner mot Vickergatan och järnvägsövergången. Tidigare fanns en rabatt som var en av de Linnéträdgårdar som anlades 2008, men den har flyttats inom området. En parkväg (3) leder upp mot Ringvägen.

Analys

Grön karaktär: Rackarbacken ligger inom en av de särskilt utpekade värdekärnorna inom riksintresse för kulturmiljövården. Parken är en av Södermalms finaste utsiktsparker. Karaktären med stora gräsytor i slänt och stora träd i den södra delen är en stor kvalitet som ska bevaras. Soffor är bra utplacerade på flera ställen och man har fin utsikt över Årstaviken härifrån. Spårområdet är ett spännande inslag i parken och skulle med sin speciella karaktär kunna utvecklas och bättre integreras i resten av parken. Gångvägen som leder från gräsytorna upp till Ringvägen kantas av koloniområdet i väster och upplevs som ett grönt och lummigt stråk med stora träd på båda sidor. Gångstråket är en viktig koppling mellan Ringvägen

och Årstaviken. Området i anslutning till Ringvägen skulle behöva utformas som en entré som förtydligar denna koppling. Belysningen behöver ses över i parken.

Slänten mot Ringvägen (1) är välskött och innehåller sittplatser i bra lägen, fina vårlöksplanteringar och busksnår och blommande träd.

Grönt vardagsrum: Parken används både för promenader, solbad och avkoppling på sofforna i den södra delen. Sittplatserna är placerade med vackra utblickar och också med en variation mellan sol och skugga. Viss översyn behöver göras av soffornas skick och vissa placeringar skulle kunna förbättras ytterligare. Odlingen På Spåret aktiverar området på ett bra sätt och skulle vid behov kunna utvidgas.

Gångvägen som leder från gräsytorna upp till Ringvägen är brant och skulle behöva försees med handledare för att förbättra tillgängligheten.

Ekologisk infrastruktur: I parken finns ekologiska värden i form av flerskiktsvegetation och grönytor med stora träd och fågelliv. De ekologiska värdena skulle kunna öka genom tillägg av ängsplanteringar bärbuskar och fågelholkar. Slänten söder om spårområdet skulle lämpa sig för att utvecklas till äng. Vid röjning och beskärning av vegetation är det viktigt att en avvägning görs mellan parkens utblickar och parkens ekologiska värden som buskage och träd bidrar med.

1. Slänt mot Södersjukhuset, 2. Stort öppet parkrum, 3. Gångväg från Ringvägen ner till Årstaviken. Skala 1:5000.

Slänt med fina vårlökar och välanvända sittplatser vid infarten till Södersjukhuset.

Gångväg från Ringvägen ner till Årstaviken med koloniorådet på höger sida.

Bevara:

- Utsiktsplatserna i parken
- Det vackra gröna parkrummet
- Stora vackra träd

Vårda:

- Karaktären av vackert parkrum med öppet grönt golv och fina stora träd
- Förbättra tillgängligheten med tillägg av handledare i branta partier

Utveckla:

- Kopplingen mellan Ringvägen och Årstaviken med utformning av entré
- Utveckla slänt söder om spåret och delar av gräsytor till äng
- Lägga till fågelholkar
- Belysningen

Stort öppet parkrum med sittplatser i bra lägen.

47. Rosendal Mindre

Historik

1936 anlades bollplan, lekplats och gräsytor i anslutning till Södermalmsskolan (2). Träd av många olika arter planterades.

Beskrivning

Storlek: 0,3 ha

Karaktär: Kvarterspark

Innehåll: Största delen av parken utgörs idag av en stor inhägnad grusbollplan. Väster och söder om planen finns smala gräsremсор med träd- och buskplanteringar. Mot Sankt Paulsgatan finns flera stora lindar. Här finns även skulpturen "De första stegen" av Karl Hulterström uppsatt 1942 och "Carlos bänk". En nätstation finns i sydöstra delen.

Analys

Parken är i stort behov av upprustning och förnyelse. Ett program från 2017 finns framtaget och ska genomföras. Den nya parken får en stor operprogrammerad flexibel yta där man kan lära sig att cykla, spela basket, leka kull, måla hage eller bara springa av sig. Ytan kan också användas till olika tillfälliga evenemang som dans, loppis eller kanske filmvisning. En ny stor lekfull vattenlek tillskapas också.

Intill den öppna ytan placeras ett ramverk som domineras av sittplatser, spel och lek. Mot Sankt Paulsgatan behålls de flesta av träden, men det

planteras också nya träd. Stora perennplanteringar tar upp nivåskillnaden mellan Timmermansgatan och parken.

Utmed skolbyggnaden renoveras rabatten med nya buskar och rosor. Den södra sidan domineras av långbord och pingisbord.

Mot kyrkan planeras nya stora planteringsytor och här placeras en ny version av "Carlos bänk" vid skulpturen "De första stegen". Bänken får en skylt som berättar om bänkens historia. I parkens sydöstra hörn placeras en grupp nya träd.

Bevara:

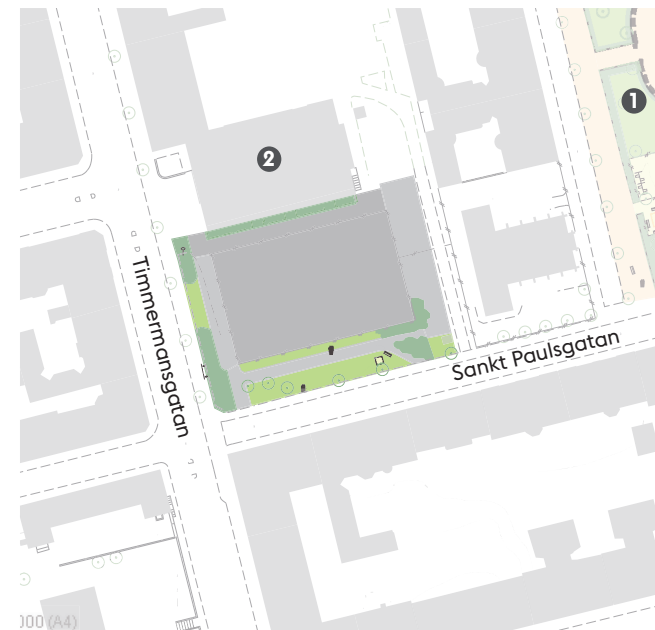
- Träden
- Konstverken "De första stegen" och "Carlos bänk"

Vårda:

- Träden

Utveckla:

- Parken enligt framtaget program med olika lekvärden och tillkommande träd, planteringar och sittplatser

1. Mariatorget, 2. Södermalmsskolan.
Skala 1:2000.

Skulpturen "De första stegen" och "Carlos bänk"..

Perspektiv som visar förslag till upprustning. LAND arkitektur AB

48. Sandbacksparken

Historik

Parken anlades 1941 och har tidigare varit försedd med perennplanteringar i större utsträckning än idag.

Beskrivning

Storlek: 0,12 ha

Karaktär: Kvarterspark, lekpark

Innehåll: Parken består till största delen av en inhägnad, grusad lekplats. Centralt placerat finns en konstgräsyta (2) med buskplanteringar i hörnen. Längs ena kanten finns rader med små prydnadsaplar med parksoffor inunder. Lekutrustning (3) finns i den norra delen. Mot husfasaden i norr står en lång pergola (1) med bänkbord. Lekplatsen omgärdas med staket. Den från gatan något upphöjda parken omges av granitstödmurar och ramar in av stora gatuträd, i form av askar. Mot Katarina Kyrka (5) finns en mer trädgårdsliknande (4) del med granitmur, stenlagd gång, fruktträd och buskar.

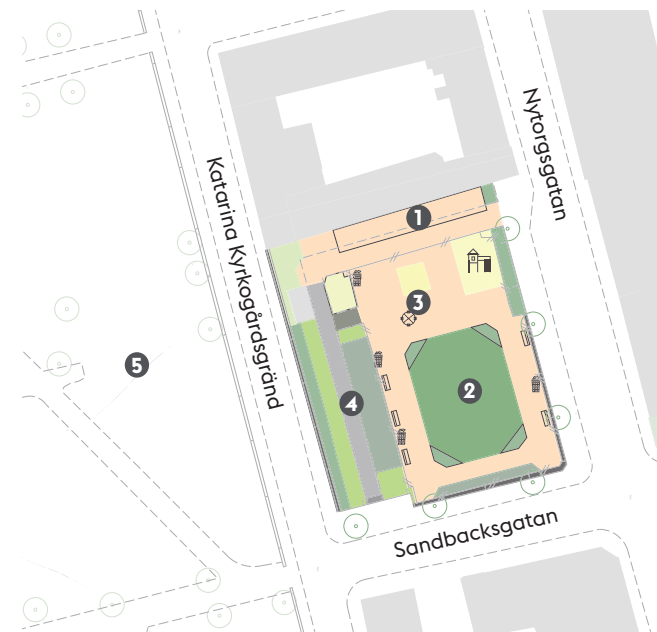
Analys

Grön karaktär: Sandbacksparken ligger inom en av de särskilt utpekade värdekärnorna inom riksintresse för kulturmiljövården. Parken har en fin gestaltning och skala med tydliga entréer. Den har en tydlig rumslighet och inrymmer mycket på en begränsad yta. Pergolan skulle kunna kompletteras med tak på vissa delar och förses med klätterväxter. Även belysning skulle öka användandet av pergolan. Gatuträdens rötter håller på att lyfta stödmurarna och gångbanan. Generellt behöver alla vegetationsytor ses över, antingen förnygringsbeskäras eller kompletteras med fler buskar. Lekplatsens lekvärden skulle behöva ses

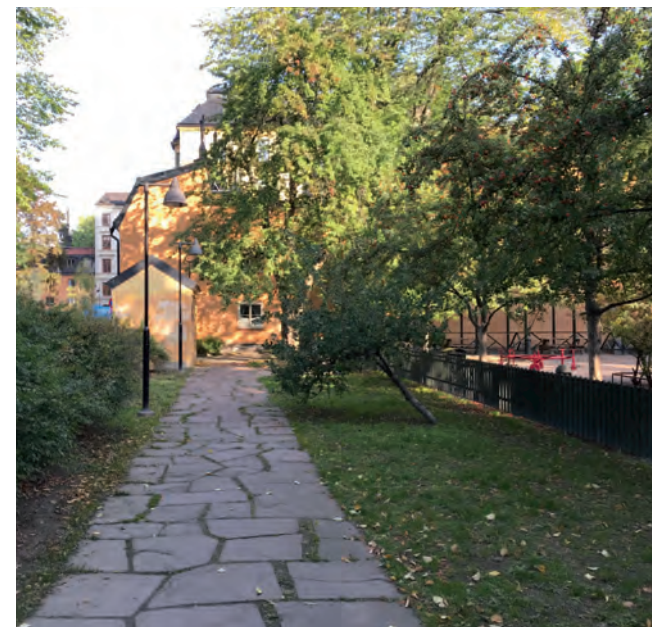
över och mer växtlighet tillföras. Även trädgårdsdelen som tidigare sköttes av Katarina norra skola i utbildningssyfte, skulle behöva ses över.

Grönt vardagsrum: Att lekytorna är omgärdade med staket gör att många barnfamiljer vistas regelbundet i parken och den fungerar som en mötesplats för både föräldrar och barn. Av samma anledning används parken också mycket av förskoleklasser och skolor i området som har idrott i parken. Det är en ganska skuggig park, men med leken fungerar det bra. Parken är framförallt en lekplats men det finns bra placerade bänkar som möjliggör för fler målgrupper att vistas i parken. I lekdelen skulle fler sittmöjligheter behöva utvecklas, Att det finns en dricksvattenfontän är stödjande för vistelsen i parken.

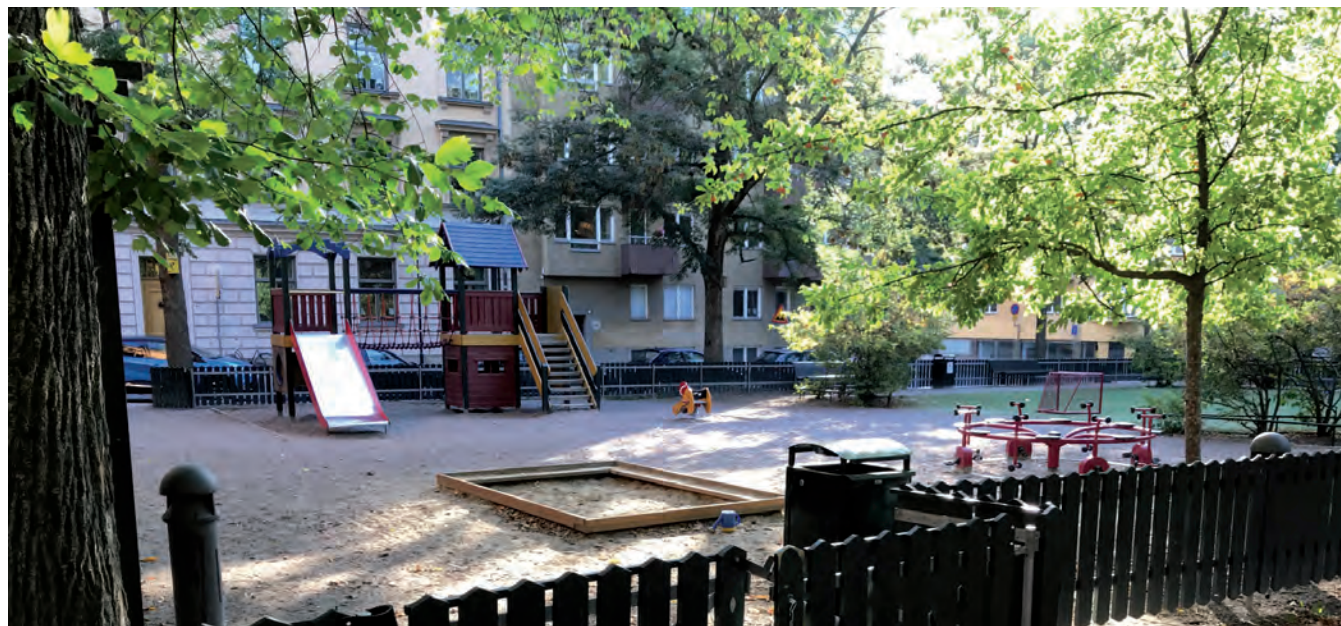
Ekologisk infrastruktur: I parken finns ekologiska värden i form av alm, ask, prydnadsaplar och ett tätt buskage samt blommande och bärande träd och buskar. Om stadsodling utvecklas i parken ökar det parkens ekologiska värden och man kan även koppla naturpedagogik till denna verksamhet då så många skolor och förskoleklasser besöker parken.

1. Pergola, 2. Konstgräsyta, 3. Lekutrustning, 4. Trädgårdsdel, 5. Katarina Kyrkogård. Skala 1:1000.

Vacker gångväg längs buskage och fruktträd i parkens västra sida.

Parken med lekutrustning och konstgräsyta.

Bevara:

- Träden i parken
- Parkens rumslighet och staket
- De fina materialen

Vårda:

- Planteringarna
- Stödmuren runt parken

Utveckla:

- Tak, klättrväxter och belysning i pergolan
- Stadsodling eller odlingslotter
- Naturpedagogik
- Se över hela ytan invid Katarina Kyrkogårdsgränd ex med odlingstema och bärbuskar
- Utveckla lekplatsens lekvärden med mer naturlek
- Utveckla fler sittmöjligheter

Belysning och klättrväxter i pergolan skulle göra den mer hemtrevlig.

49. Sjöstadsparterren

Historik

Parken anlades i etapper fram till 2004. 2005 vann parken Kasper Sahlin-priset.

Beskrivning

Karaktär: Kvarterspark, parkstråk

Storlek: 2 ha

Innehåll: Tvärs genom den sammanlagt 556 meter långa parken finns ett trädkantat gångstråk och en anlagd parkkanal (1). Parken indelas i olika rum. Närmast Lugnets Allé är parken ett strikt gestaltat torg med granitplattor, blomsterplanteringar och med fontänen "Fält" (4). De övriga rummen har en mjukare och grönare prägel med gräsmattor, träd, pergolor och lusthus (3). Parkkanalen används för lokalt omhändertagande av dagvatten från kvartersmark, lokalgator och park. Den utvidgar sig till en vasskantad sedimentationsdamm i den nordöstra änden. I anslutning till Kölnagatan finns en vattentrappa (2). I parkens sydöstra del finns en lekplats (5) med gungor och klätterlek.

Analys

Grön karaktär: Den urbana parken är ett vackert stadsrum med rogivande vatten och grönska. Gränsen mellan privata gårdar och offentlig park är tydlig. Parken fungerar som kvarterspark för områdets många boende och trycket på lekplatsen i parkens östra del är stort då den också används flitigt av förskolan i närheten.

Lekplatsen behöver rustas och utökas. Parken är i bra skick, men vissa grusytor behöver ses över. Planteringarna vid fontänen skulle behöva

1. Parkkanal,
2. Vattentrappa,
3. Parkrum vid kanal,
4. Torg med fontän och blomsterplantering,
5. Lekplats. Skala 1:6000.

återplanteras med fler perenner och ses över. Förutom lekplatsen och fontänen finns det inte mycket lek i parken. Speciellt i parkens västra delar skulle mer lek behövas, exempelvis i form av lekskulpturer.

Genomströmningen i kanalen är ibland för låg med följd att vattenkvaliteten blir dålig.

Grönt vardagsrum: Då parken består av många rum är användningen av parken väldigt varierad. Parken används som promenadstråk och hundrastning men också till lek, picknick, vattenlek och som en rofylld plats. Det finns många gräsytor i parken som är flexibla i sin användning. Det finns dock få platser där man kan sitta i skydd av tak. Sommarblommor är ett uppskattat inslag i parken.

Vattenlek och konstverk.

Ekologisk infrastruktur: I parken finns det mycket blommande träd och stora knäckepilar. Dagvattenhanteringen och våtmarksmiljön längs kanalen har höga ekologiska värden som ska bevaras. Planteringarna vid fontänen bör vid återplantering planteras med perenner som lockar till sig pollinerare. Holkar och insektshotell kan med fördel placeras ut i parken.

Parkkanalen där den ena sidan är hårdgjord och den andra har en mjuk sida mot parken.

Bevara:

- Vattenupplevelsen och dagvattenhanteringen
- Variationen av olika rum i parken
- Blomsterplanteringarna vid broarna
- Den tydliga gränsen mellan privat och offentligt mot parken

Vårda:

- Lekplatsen (5) behöver rustas
- Planteringarna vid fontänen återplanteras
- Grusytorna
- Träddäck vid byggd struktur

Utveckla:

- Lek i parkens västra delar och utöka den befintliga lekplatsen (5)
- Platser där man kan sitta i skydd av tak
- Gräsytor, vissa skulle kunna vara äng
- Holkar och insektshotell
- Kanalens funktion så att den ej slammar igen

Pergolor längs parkkanalen.

50. Solrosparken

Historik

Namnet kommer av att solrosor odlades här.

Beskrivning

Storlek: 0,1 ha

Karaktär: Kvarterspark

Innehåll: Västra delen är en grusad yta (2) som inramas av träd och enkla perennplanteringar. I bakkanten höjer sig en liten gräsklädd kulle, med berg i dagen. Mot den högre liggande utsiktsplatsen leder en bred asfalterad väg (4) som kantas av mindre träd och rännalar av smågatsten. Utsiktsplatsen (3) utgörs av en asfalterad yta med parksoffor, som ramas in av buskplanteringar. Närmast branten finns ett skyddande räcke.

Analys

Grön karaktär: Solrosparken ligger inom en av de särskilt utpekade värdekärnorna inom riksintresse för kulturmiljövården och parken ligger i fina gamla historiska kvarter. Den breda asfaltsvägen, väggrinden och det bastanta räcket vid utsiktsplatsen passar inte in i södermalmskaraktären och i den kulturhistoriskt värdefulla miljön. Hela parken är i behov av upprustning. För att återskapa något av den ursprungliga södermalmskaraktären krävs mer grönska, prydnade planteringar och en inhägnad av ett lågt staket. Utsikten från parken är fantastisk men utsiktsplatsen behöver förbättras och få finare material och utrustning samt ett räcke som bättre anknyter till platsens historia.

Grönt vardagsrum: Parken ligger precis intill en förskola (1) men är en liten plats som inte passar för lek. Denna plats är mer för rofylldhet där man kan sätta sig ner och läsa en bok och beundra utsikten. Vid omvandling av parken bör en dialog/konsultation med de boende och verksamheterna i närheten ske.

Ekologisk infrastruktur: Det finns flera träd, t.ex. alm, körsbär och lönnar som är fina och som bör bevaras. Vid omvandling av parken bör dagvattenhantering, diversitet i busk- och perennplanteringar, blommande träd och buskar och fjärilsrestauranger beaktas.

1. Förskola, 2. Stor grusyta, 3. Utsiktsplats, 4. Bred asfalterad väg. Skala 1:1000.

Grusytan i parkens västra del.

Asfaltsvägen genom den historiska miljön.

Bevara:

- Utsikten
- Träden
- Platsens potential som grön oas
- De kulturhistoriska värdena

Vårda:

- Parken som en finpark

Utveckla:

- Ett upprustningsprogram för att utveckla parken till en finpark med södermalmskaraktär
- Finare material på utsiktsplats med vackrare staket
- Bilinfarten måste ses över
- En antikvarisk förundersökning vid omdaning av parken

Utsiktsplatsen.

51. Stigbergsparken/Ersta trappor

Historik

Parken började anläggas i slutet av 1890-talet, då ett stort antal träd planterades. 1936 påbörjades en omdaning av Stigbergsparken och gräsytorna utvecklades. På 30- och 40-talet tillkom murar och trappor och en lekplats med plaskdamm. I början av 1990-talet utvidgades parkens västra del då Tjärhovsgatan blev återvändsgata.

Beskrivning

Storlek: 0,8 ha (park), 0,1 ha (trappområde)

Karaktär: Kvarterspark.

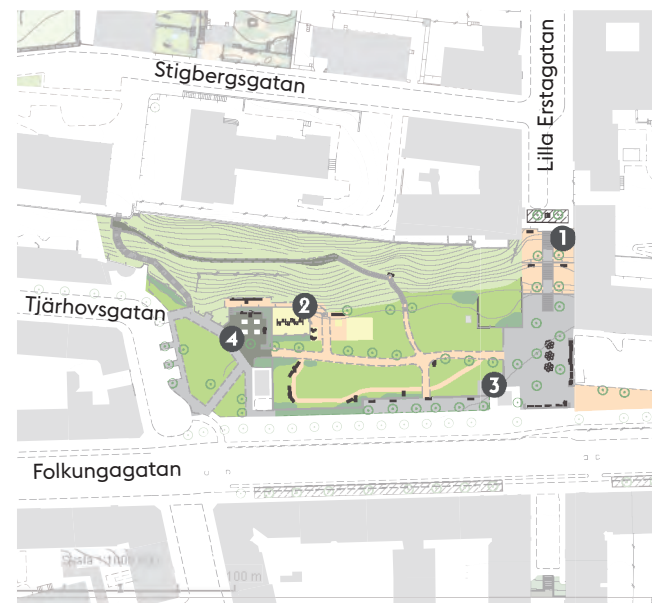
Innehåll: En södervänd park med gräsytor, träd, buskar och korsande gångstigar. Mittengången kantas av stora äldre lindar. Övriga träd är bland andra ek, kaukasisk vingnöt och körsbär. Parken omsluts av granitmurar och buskplanteringar mot gatorna och en bergvägg med prydnad buskar åt norr. Entréer görs genom pergolaliknande portaler av trä. I parkens nordvästra hörn finns en stensatt sitthörna (4) och en lekplats (2) med gungor och diverse lekredskap. I sydost mot gatan finns en kiosk (3) med plattlagd uteplats. Ersta trappor (1) utgörs av ett vackert trapplopp. Mot Folkungagatan bildas en torgliknande yta med flertalet träd och soffor längs kanterna.

Analys

Grön karaktär: Parken är väl avgränsad och lagom omsluten. Bergväggen skapar en tydlig södermalmskaraktär. Den enkla lekplatsen är trygg och trevligt placerad mot bergväggen. Växtligheten är varierad med buskar och träd. Ersta trappor är stiliga och arkitektoniskt värdefulla. Stigbergsparken är en kulturhistoriskt värdefull miljö. I parken planeras tunnelbaneuppgången Station Sofia som kommer att placeras mitt i parken och innebära stora förändringar. Större delen av parken försvinner och omvandlas till gatumark.

Grönt vardagsrum: Idag har parken värden som grön oas, lek och picknick, men det är också en park där det finns många socialt utslagna och som ligger lite undangömd. I och med en ny tunnelbaneuppgång kommer parken hamna i ett helt nytt sammanhang och tusentals tunnelbaneresenärer kommer att besöka platsen varje dag.

Ekologisk infrastruktur: Idag finns det flera stora träd i parken, bl.a. lindar, lönnar, ek och vingnöt, men även blommande träd som körsbär. Slänten upp mot Stigbergsgatan har höga ekologiska värden med täta buskage och träd och blommande scillor på våren. Slänten kan utvecklas med bevarande av död ved och diversa blommande planteringar. Holkar och insektshotell kan sättas upp i träden. Då mycket av den befintliga växtligheten kommer att försvinna när den nya tunnelbanestationen kommer på plats är det viktigt att detta kompenseras och att de gröna ytor som blir kvar maximeras med ekosystemtjänster.

1. Ersta Trappor, 2. Lekplats, 3. Kiosk, 4. Stenlagd sitthörna. Skala 1:4000.

Pergolor i trä utgör entréerna in till parken.

En smal stentrappa slingrar sig upp längs bergsbranten till Ersta och Sköndal högskola.

En stentrappa slingrar sig upp längs bergsbranten till Ersta Sköndal högskola.

Bevara:

- Bergsbranten och dess befintliga ekosystemtjänster
- Kopplingarna upp till Stigbergsgatan, de i slänten vackert placerade trapporna
- Kulturhistorien

Vårda:

- Övre delen av parken behöver öppnas upp och röjas upp ordentligt

Utveckla:

- Branten med ekologiska värden
- Vid omvandling av parken kompensera träd och buskar som försvinner med att maximera med ekosystemtjänsterna
- Vid omvandling tillgodose förutsättningar för överbryggande möten

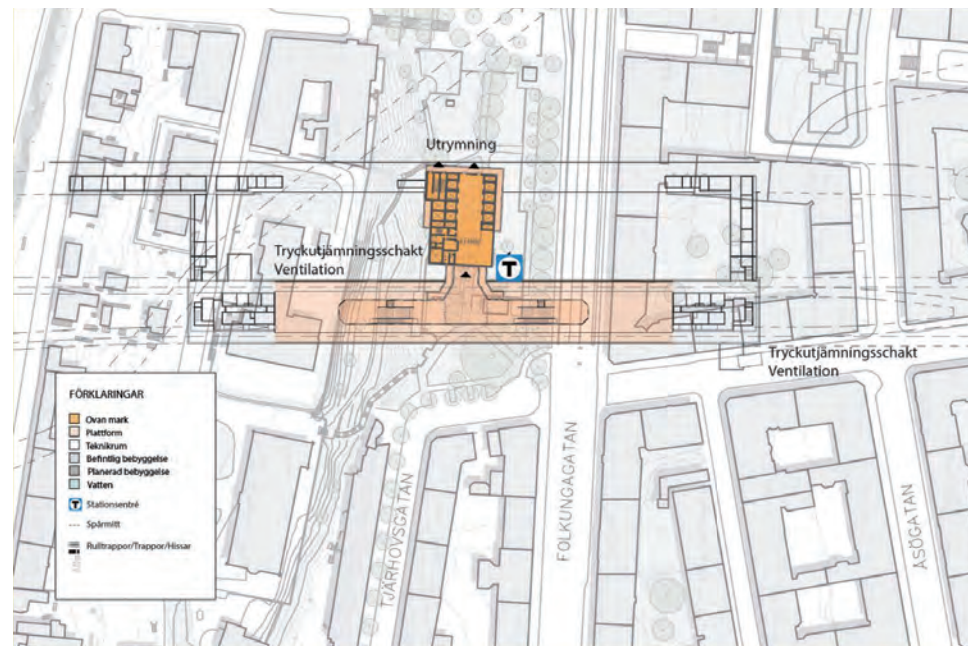
Ersta trappor upp till lilla Erstagatan och Ersta sjukhus.

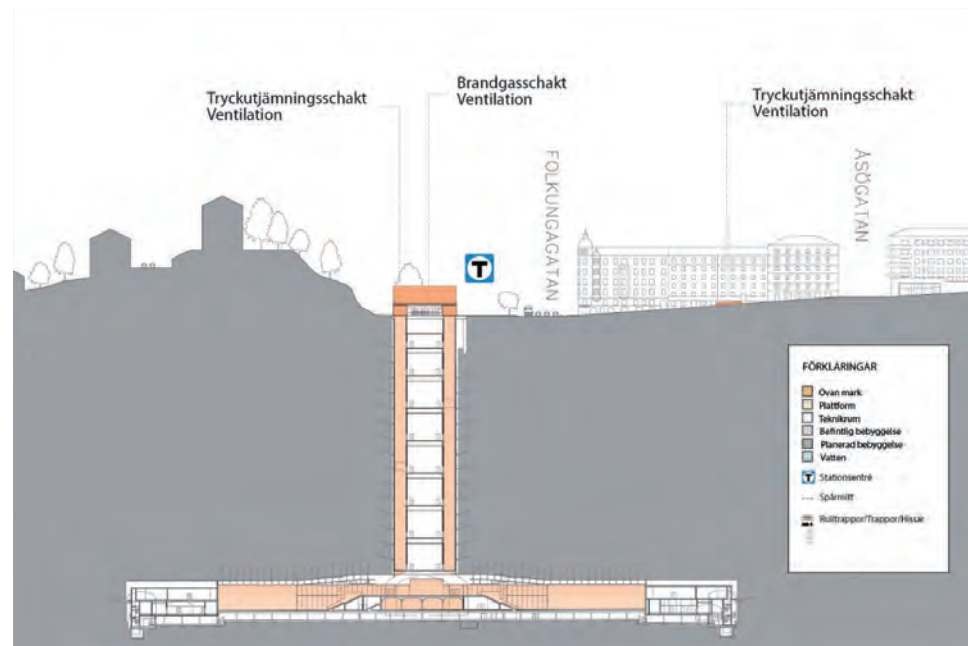
Stigbergsparken ny tunnelbanestation Station Sofia

När den blåa linjen förlängs söderut till Nacka och söderort blir station Sofia första stationen efter Kungsträdgården. Som på alla platser där det byggs nya stationer innebär det en förändring. Största delen av parken kommer att försvinna och övergå till gatumark. Endast grönytan vid Ersta trappor blir kvar som parkmark.

De djupa schakten som behövs för hissarna byggs underifrån, från den framtida plattformen och uppåt. Biljetthallen byggs under den senare delen av byggtiden. Det gör att det kommer att dröja ett par år efter byggstarten innan arbetet med tunnelbanan märks i Stigbergsparken.

Figur 5 Läge för den framtida tunnelbaneentrén innebär en koppling mot Tjärhovsgatan.

Figur 6 Sektionskiss över entré mot Tjärhovsgatan.

Vy österifrån mot nya stationen. Illustration Region stockholm,

Vy västerifrån mot nya stationen. Illustration Region stockholm,

52. Stig Claessons Park

Historik

Parken anlades på 1930-talet och hette då Beckbrännarbacken. I slutet av 1990-talet upprustades parken och fick lekplats och boulebana. Sitt nuvarande namn fick parken så sent som 2008.

Beskrivning

Storlek: 0,2 ha

Karaktär: Kvarterspark

Innehåll: Parkens terrassanläggning med trappor och murar ingår i det trappsystem (4) som leder från Ersta sjukhus via Klippgatan mot Vitabergsparken. De övre terrasserna innehåller sitt- och lekplatser (1,2) och en boulebana (3) som inramas av buskage. Mot gatorna finns främst syrenbuskar. I parkens ytterhörn finns höga popplar. Längs de längre trapploppen finns buskplanteringar med inslag av träd. I norr har parken gräsytor som sluttar ner mot Beckbrännarbacken.

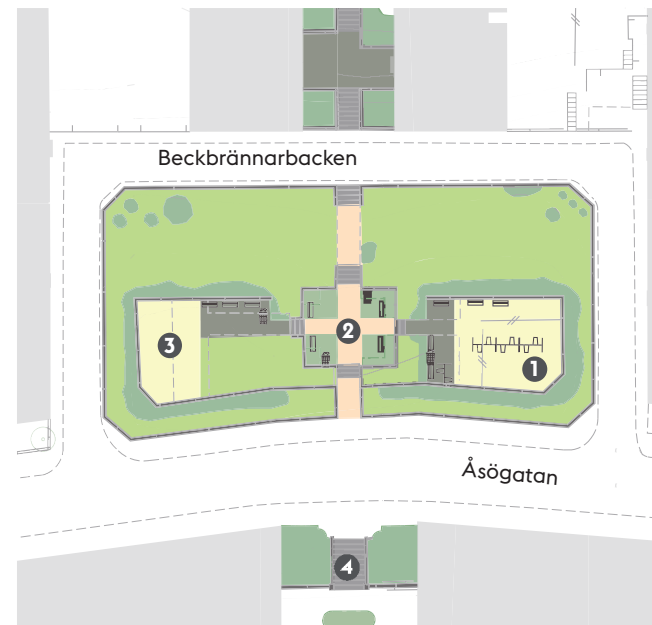
Analys

Grön karaktär: Parken har en vacker grundstruktur med tidstypiska trappor och murar. Den är en del av ett viktigt promenadstråk mellan Vitabergsparken och Ersta sjukhus. Parken fungerar också som en liten kvarterspark med möjligheter till lek. Trots sin begränsade yta erbjuder den med sina olika rumsbildningar bra variation. Lekplatsen kan idag bara nås via trappor, vilket medför att den är svårtillgänglig. Lekplatsen är i behov av utveckling och skulle kunna få ta mer plats i parken. Den motstående terrassen med sittplats och boulebana är också i behov av översyn. Där finns plats för fler aktiviteter eller

prydande rabatter. Syrenerna mot gatan, samt övriga buskar behöver förnygras. Gräsytorerna är i behov av upprustning och eventuellt kan delar av gräsmattorna ersättas med buskage.

Grönt vardagsrum: Parken används mycket av förskoleklasser. Barnen uppskattar buskagen som de kan springa och leka i. Gräsytorerna används för solande och parken är tidvis en lugn oas när inte förskoleklasserna använder parken. Det finns många parksoffor i parken men parkens tillgänglighet behöver ses över. Mindre bänkbord skulle kunna placeras vid terrasserna. Det finns barnvagnsramper i trapporna från Folkungagatan och i trapporna överst i parken. De andra trapporna saknar ramper, detta behöver ses över. För att öka tillgängligheten skulle en ny ingång med ramp kunna anordnas i östra sidan, direkt ifrån gatan.

Ekologisk infrastruktur: Parken har många blomterbuskage och stora träd som har höga ekologiska värden. På våren blommar lökar i gräsytorerna, syrenerna och flädern. Planteringarna runt trapporna är fina men väldigt ensartade, här skulle större diversitet kunna tillföras.

1. Lekplats, 2. Sittplats, 3. Boule och lek, 4. Klippgatans Trappa. Skala 1:1000.

Sittplatsen med gunga omgärdad av staket i bakgrunden.

Sluttande gräsyta med fläder.

Bevara:

- Siktlinjerna
- Den fina skalan och rumsligheten i parken
- Murar och trappor
- Stora träd och buskar

Vårda:

- Pelaraskarna vid trapporna,
- Föryngringsbeskära syrener och andra buskar kontinuerligt

Utveckla:

- Nytt program för lekytorna
- Bänkbord vid terrasserna
- Se över gångvägar in till parken
- Sommarblommor
- Diversiteten i planteringarna

Trapplopp genom parken ner mot Beckbrännargatan och Folkungagatan.

53. Tanto-Sockerbruket

Historik

Parken anlades på 1960-talet i samband med uppförande av kringliggande bebyggelse. 2012 upprustades lekparken och parken öppnades upp mot stranden. Uppslagen om Eriksdalslunden- Årstaviken i kapitlet Strand- och kajparker tar upp delen av parken som ligger inom strandpromenadstråket (4).

Beskrivning

Storlek: 1,8 ha

Karaktär: Kvarterspark 1960-tal

Innehåll: Parken utgörs av klippta gräsytor som sluttar ner mot Årstaviken. I områdets mitt finns ett parti av naturkaraktär. I den klippta gräsytan finns grupper av träd, bl.a. flera stora lönnar. En lekplats (1) med gungor, studsatta, klätterställning, sandlåda, bollyta med konstgräs och grusyta med plats för boulespel finns i parkens sydöstra del. Här finns också lekskulpturer som lyser på kvällen.

Analys

Grön karaktär: Sockerbruket är en fin sluttande park som ringlar sig ner mellan båghusen och är ett fint exempel på modernistisk parkarkitektur. Parken sköts enligt brukaravtal. Nere vid Årstaviken nedanför en bergsbrant finns en nyligen upprustad lekplats med fina material. De stora pilar som står utmed vattnet längs strandparken ger en grön karaktär åt lekparken men räcker ändå inte för att skugga och rama in parken som upplevs lite kal. I parkens sydöstra del finns en granittrappa som är i behov av upprustning. I parkens västra del finns fina lökplanteringar.

Grönt vardagsrum: Delen av parken som ligger mellan Båghusen upplevs privat. Utformning skulle behöva ses över så att parken, som är en viktig koppling mellan gatan och stranden, upplevs mer offentlig och som allmän plats. Engelska skolan som ligger i närheten har upplåtelseavtal att nyttja parken och det är viktigt att kontinuerligt utvärdera att deras användning inte konkurrerar med allmänhetens nyttjande av lekparken. Parken är bullerstörd från järnvägen (7) och i en framtida utveckling kan bullersänkande åtgärder vara relevant. Parken är också brant i vissa partier och det behövs kompletteras med handledare på vissa sträckor.

Ekologisk infrastruktur: I parken finns stora lövträd och stor andel grönyta vilket fördröjer dagvatten och ger buller-, luft- och klimatreglerande funktioner. Bergsbranten (6) i parken, innebär på grund av sin otillgängliga terräng ett orört, och därför värdefullt habitat för olika arter. Parken är en viktig spridningskorridor och det är därför viktigt att bevara den gröna lummiga karaktär som finns i parkens slänter.

1. Sockerskålens lekplats, 2. Båghusen, 3. Odling, 4. Parkstråk Eriksdalslunden-Årstaviken, 5. Granittrappa, 6. Bergsbrant 7. Järnväg. Skala 1:5000.

Lekplatsen ligger mot bergväggen.

Gångvägarna som leder upp i parken mellan båghusen..

Bevara:

- Parkens modernistiska utformning
- Öppna gräsytor och stora träd
- Lökplanteringar
- Bergsbranten orörda terräng
- Den lummiga släntens natur- och lekvärden
- Lekplatsen lekvärden

Vårda:

- Karaktären av vackert parkrum med öppet grönt golv och fina stora träd
- Förbättra tillgängligheten med tillägg av handledare i branta partier

Utveckla:

- Skugga på lekplatsen genom att plantera träd
- En mer allmän karaktär i parken
- Fler sittplatser

Natturslänten har höga lekvärden och ekologiska värden.

54. Tengdahlsparcken

Historik

Arbetet med att skapa en park på platsen startade 1938. Delar av parken anlades som terrasser med stenvmurar. Nedanför dessa avsattes en stor yta som bollplan och en stor öppen gräsplan. Man arrangerade också en plaskdamm med en liten bro. Tengdahlsparcken är ett tydligt exempel på en park utformad enligt "Stockholmsstilen".

Beskrivning

Storlek: 2,2 ha

Karaktär: Kvarterspark.

Innehåll: Södra delen av parken består främst av gräsmatta (3) med uppvuxna träd och buskar. En lång pergola (2) med soffor finns också här. Plaskdammen (1) är centralt placerad med friväxande buskar som ramar in dammen. På de södervända terrasserna, framför den äldre byggnaden, finns lekplatser. Den västra erbjuder lek för småbarn med balanslek, klätterhus och en stor sandlåda (4). På den östra, som vänder sig till lite äldre barn, finns en öppen grusplan för spring-, boll- och klätterlekar (5). Dessa lekplatser omringas av murar och formklippta häckar. Närmare Sofia skola (8) finns en bollplan (6) och lek- och idrottsytor.

Analys

Grön karaktär: Parken ligger skyddad i ett lugnt läge och fungerar som en grönskande oas i ett annars tätbebyggt område. Inslagen av småbarnslek, bollplan och plaskdamm är viktiga. Gräsytorna är i behov av upprustning. Pergolan är i gott skick men skulle behöva kompletteras med klätterrästar. Plaskdammen,

som är det centrala elementet i parken, är av historiskt värde med sin karaktäristiskt oregelbundna form. Den branta slänten upp mot terrasserna är i behov av upprustning. Hela platsen vid Sofia skola och entrén ovan bollplanen behöver ses över och ett nytt program tas fram. Söderifrån behöver entrésituationen ses över och en entréplats skapas. Även entrén norrifrån mot Barnängsgatan behöver förtydligas. Parken ligger i Skånegatans förlängning, denna koppling skulle kunna bli starkare, t.ex genom att öppna upp koloniträdgårdarna. Då parken har ett högt tryck av besökare vilket sliter på parken är det viktigt att parken har en hög skötselnivå. Parken kommer att ses över i samband med byggnation i kvarteret Persikan.

Grönt vardagsrum: Parken används mycket av förskolor och skolor till lek och idrottslektioner. Gräsytorna används mycket av skolorna, men även som samlingsplats för de boende i området. Därför är det viktigt att bevara den öppna gräsytan men också att addera olika typer av sittplatser samt belysning. Plaskdammen nyttjas mycket och är väldigt uppskattad. Belysningen skulle dock behövas förbättras här, ex genom att belysa träden. Lekplatsen behöver få ett nytt program med fler lekvärden och ny utformning gärna med mer grönska. Det är också viktigt att bevara buskplanteringarna norr om plaskdammen då barn leker mycket här. Den norra delen av parken med bollplan, gräsytor och hoppgröp har en ojämn ytfördelning vad gäller kön. Detta borde ses över och en plats för unga tjejer skapas för att väga upp ytfördelningen.

1. Plaskdamm, 2. Pergola, 3. Gräsmatta, 4. Lekyta för mindre barn, 5. Lekyta för större barn, 6. Bollplan, 7. Gräsyta vid skola, 8. Sofia skola, 9. Kolonilott, 10. Förskola. Skala 1:4000.

Pergola med sittbänkar.

Ekologisk infrastruktur: De stora träden i parken är viktiga i parken likaså de värdefulla habitat som finns i parken i form av ädellövträd och täta buskage vid dammen. Parkens stora gräsytor tar hand om dagvattnet bra. Det finns även blommande och bärande träd och buskar. Slänten mellan plaskdammen och terrasserna kan planteras med en blommande arttrik buskplantering för att skydda den mot slitage.

Plaskdamm med stora skuggande träd.

Bevara:

- Kopplingar mellan lekytan och naturmiljö
- "Stockholmsstilen" kulturhistorisk viktig miljö
- Parkens stora lekvärden

Vårda:

- Slänten norr om plaskdammen, plantera med buskar
- Hög skötselnivå pga. hög användning av parken
- Gräsytor

Utveckla:

- Lekplatserna med nytt program med mer naturlek
- Utveckla platsen framför Sofia skola med nytt program och se över könsfördelningen
- Stärka kopplingen mellan koloniträdgårdarna och lekparken. Öppna upp stråket mellan lekplatsen och stråket igenom koloniområdet och upp i Vitabergsparken.
- Belysning och fler sittmöjligheter under träd på stora gräsytan
- Belysningen i parken, under pergolan
- Mer klättrväxter i pergolan

Storaträd skuggar gräsmattan i Tengdahlsparke.

55. Timmermansparken

Historik

Parken anlades i början av 1990-talet i samband med Södra stationsområdets tillkomst. En nybyggnation av lekplatsen stod färdig 2011.

Beskrivning

Storlek: 1,8 ha

Karaktär: Kvarterspark 1990-tal

Innehåll: Parkens innehåller en stor lekplats (2) med olika lekredskap så som gungor, hus, lekbåt, rutschkana, klätterredskap samt en oval konstgräsplan (3). Runt parken finns gångvägar på olika nivåer. Stora buskage och mindre träd och några sittplatser finns också. Belysningen består av master och stolpar och runt parken löper murar av tegel.

Analys

Grön karaktär: Lekparken är i fint skick med många olika markmaterial. Parken har ett väldefinierat rum avgränsat av byggnader och murar och de relativt små träden kan på sikt ge parken en lummig karaktär om de får utvecklas på ett bra sätt. Rosenbuskplanteringen (5) i parkens norra del är ensartade, men har ekologiska värden. Buskaget bör bevaras men skulle kunna kompletteras med fler arter och med en sittbänk runt. Parken har många buskage med flerstammiga träd vilket ger en fin inramning och rumslighet. Gräsytor och slänter i parkens södra del behöver ses över. Parken skulle kunna tillföras blomsterplanteringar för att kompensera för de rosenplanteringar som försvann vid anläggningen av bollplanen.

Grönt vardagsrum: Timmermansparken är välbesökt av såväl förskolor som barnfamiljer. Detta gör parken stimmig och högljudd vilket ger upplevelsen av folkliv. Parken är en del av en bilfri koppling mellan Medborgarplatsen via Södermalmsallén och vidare genom Bergsgruvan med gångväg ända till Tantolunden. Dock finns konflikter mellan cyklister och besökare till parken från Södermalmsallén.

I parken finns många olika lekvärden och många lekredskap är förlagda i skugga stora delar av dagen. Lekplatsen är mest inriktad på yngre barn vilket gör bollplanen till ett bra komplement. Bollplanens form är en tillgång för parken då utformningen bidrar till olika typer av bollek och därmed har potential att användas av flera olika grupper. Även den generösa grusytan är använd för spontan lek och fotboll. Sittplatser i gradänger ger bra lägen med utblick över parken och för att upplösa uppdelningen mellan aktiv utförare och passiv åskådare skulle aktivitet så som schackbräde kunna infogas i gradängerna. Sittplatser skulle också kunna utvecklas framför buskplanteringen på parkens terrass (4) då platsen har sol och bra utsikt över parken.

Hela den övre ytan skulle kunna utvecklas för målgruppen äldre och ungdomar. Flera sittplatser skulle också kunna få ett regnskydd för att möjliggöra vistelse under större delen av året. I parken finns vistelsestödjande funktioner så som dricksvatten och bra belysning.

1. Södermalmsallén, 2. Lekplats, 3. Bollplan, 4. Terrass, 5. Buskplantering. Skala 1:2000.

Lekplatsen används av många förskolegrupper.

Ekologisk infrastruktur: I parken finns täta buskage, framför allt rosenbuskarna i parkens norra del som hyser en mängd småfåglar men också i planteringarna runt parken är vegetationen artrik och brokig vilket gynnar biologisk mångfald. I dessa finns också blommande och bärande träd och buskar. Det är en förhållandevis liten del av parken som utgörs av grönyta vilket gör att de buller-, luft- och värmereducerande funktionerna i parken är bristande.

Sittgradänger/parksoffor i trä.

Bevara:

- Lekvärden
- Viktig bilfri koppling
- Täta buskage och planteringsytor
- Flexibel bollplan

Vårda:

- Trädens potential att utvecklas
- Slänter och gräsytor

Utveckla:

- Sittplatser i parkens terrass
- Entrén in till parken genom att förtäta med växtlighet
- Se över cyklisternas hastighet längs med Södermalmsallén
- Sittplatser för ungdomar och äldre i kombination med blomsterplanteringar och tak i den övre nivån i parken

Bollplan och basketkorgar inbjuder till spontanidrott.

56. Tjurbergsparken

Historik

Parken anlades under åren 1932-1935 och kallades under en tid Swedenborgslunden. Namnet Tjurberget lever kvar från tiden då stadens borgare lät boskap beta på Södermalm.

Beskrivning

Storlek: 1,7 ha

Karaktär: Kvarterspark 1930-tal.

Innehåll: Tjurbergsparken ligger i huvudsak i en brant sluttning och har omfattande terrasser och murar mot Älvsborgsparken (4). Mot Teaterhögskolan (1) finns en mur och där nedanför en halvcirkelformad damm (3) med träd och planteringar på en terrass. Två små bronshästar av Berto Marklund (1979) är placerade i dammen. De anspelar på att Tjurberget förr var betesmark för hästar, kor och får. I parkens västra del finns en lekplats (2) med gungor och klätterställning.

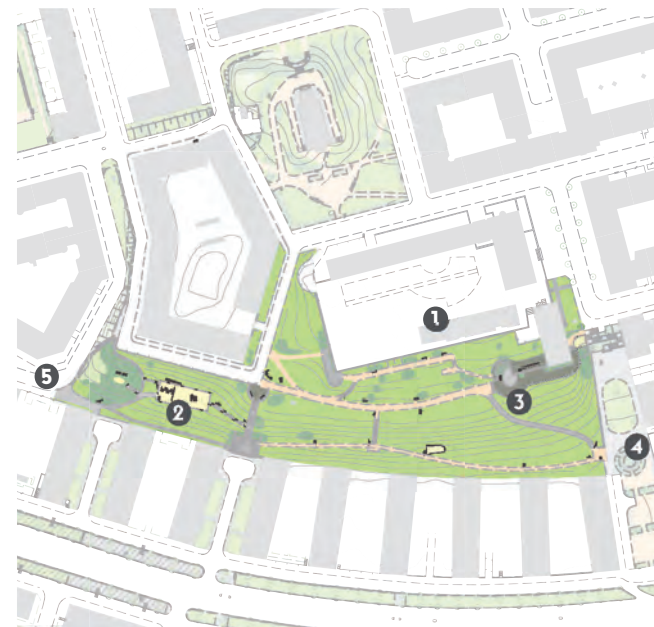
Analys

Grön karaktär: Tjurbergsparken är en kulturhistoriskt värdefull park. Dammen och ytorna runt omkring har vacker stenbeläggning. Dammen bör upprustas så den på nytt kan fyllas med vatten. Rummet kring dammen är vackert och parken präglas av kraftiga nivåskillnader. Det är viktigt att utreda hur parkens sluttningar och karaktär skulle kunna utvecklas. Också det faktum att parken möter byggnadernas baksida i både norr och söder är ett problem för parken och framförallt muren mot skolgården skulle behöva öppnas upp eller på annat sätt integreras i parken med exempelvis vegetation. Öppningarna över bostadsgårdarna med utblick mot Ringvägen är viktiga för parken som helhet och också för kopplingen mellan parkens grönska och

Ringvägen. Överlag är entréerna otydliga i parken och både entré från Assessorgatan i väster och Ringvägen i öster behöver få en bättre utformning. En fin entré finns i norr ifrån Helgagatan och härifrån går ett viktigt rörelsestråk ned i parken. Här finns också berg i dagen och växter som minner om Stockholms ursprungliga karaktär. Rörelsestråken i parken behöver utredas och framför allt kopplingen mellan gångstigarna på de olika nivåerna. Grusvägarna skulle också kunna förbättras genom friser mot gräset.

Grönt vardagsrum: Parken är en uppskattad park av de boende i området och används framför allt för promenader, som rörelsestråk ned mot Årstaviken från Helgalunden, samt för hundrastning. Parken är delvis bullerstörd, men fungerar trots det som en grön oas. Den sydvästra delen av parken längs parkstigen närmast fasaderna upplevs otrygg trots belysning. Detta behöver ses över, men det är viktigt att bevara karaktären av naturmiljö och skogskänsla som finns här. Lekytan skulle behöva utökas och utvecklas. Det behöver kompletteras med handledare på vissa platser i parken.

Ekologisk infrastruktur: Parken är en potentiell spridningskorridor, och de naturvårdsarter som finns i parken är till exempel ask och alm. Värdefulla habitat finns i parken i form av täta buskage, ängsmark, och till viss del kvarlämnad död ved. Det finns treskiktsvegetation och blommande och bärande träd och buskar och den stora andelen grönyta och de stora lövträden i parken gör att buller, -luft och klimatreglerande förutsättningarna är goda samt möjligheten att fördröja dagvatten. Parkens naturslänter skulle kunna utökas med fler arter och vissa delar av gräsmattan ersättas med ängsplantering.

1. Teaterhögskolan, 2. Lekplats, 3. Damm med konstverk, 4. Älvsborgsparken, 5. Assessorgatan. Skala 1:4000.

Plaskdamm med konstverk och fin markbeläggning.

Vackra slänter och material finns i Tjurbergsparken.

Bevara:

- Öppningarna över bostadsgårdarna mot Ringvägen
- Parkens träd och grönska
- Upplevelsen av natur och skogskänsla
- Vacker damm med skulpturer och fin markbeläggning
- 1930-talskaraktären

Vårda:

- Karaktären av vackert parkrum med öppet grönt golv och fina stora träd
- Förbättra tillgängligheten med tillägg av handledare i branta partier
- Slänter och gräsytor
- Dammen, så att den åter kan fyllas med vatten

Utveckla:

- Entréerna in i parken
- Kopplingen mellan de olika nivåerna i parken
- Artrikedomen i naturslänten
- Lekytan, ta fram program för upprustning och utveckling
- Ängsytor
- Fler sittplatser

Gångstigen söder om parken.

57. Tullgårdsparken

Historik

Här låg tidigare den gamla stadsträdgården där stadsdelsförvaltningen hade sina odlingar. Tullgårdsparken, som är den del som blev kvar, iordningställdes som park 1960. Namnet kom av det tullhus, Skanstull, som låg något väster om parken.

Beskrivning

Karaktär: Kvarterspark

Storlek: 1,1 ha

Innehåll: Tullgårdsparken är en kuperad park med ett nät av gångvägar, gräsytor, buskage och höga träd i form av askar, lönnar och lindar. På några ställen finns äldre, ovanligt stora buskar. Entréer finns på flera ställen från de närliggande gatorna. I nordvästra hörnet mot Östgötagatan finns terrasser (2) med sittplatser. Parken gränsar till Hammarbys IP (5) och omringas av skolor (4) och förskolor (3). I parken finns flera så kallade 700-årsträd planterade.

Analys

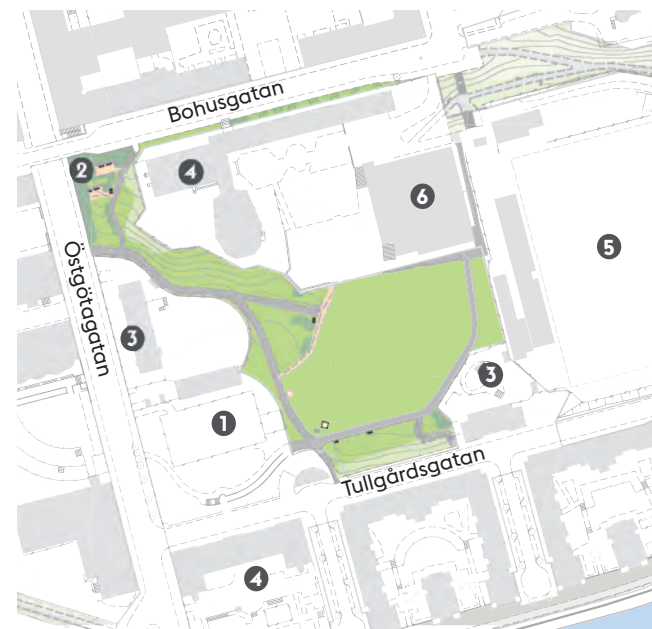
Grön karaktär: Tullgårdsparken är en undanskymd park och det är svårt att förstå var parken börjar och slutar då entréerna till parken är otydliga, entréerna skulle behöva ses över och förtydligas. Ett problem är att parken är omringad av skol- och förskolebyggnader och man måste som besökare röra sig nära dessa byggnader för att komma till parken. Det är oklart vad som är privat och vad som är offentligt i parken. Parken har kulturhistoriskt värde och flera vackra platser och många karaktärskapande träd. Den kuperade öppna gräsytan i mitten av parken är ett vackert och rofyllt rum när den inte används

för idrottslektion. Gångvägarna som förbinder Tullgårdsparken med idrottsplatsen och Stora Blecktorns parken är centrala och viktiga att hålla öppna. Terrassparken upp mot Bohusgatan skulle behöva ses över och skulle kunna utvecklas till en vacker terrasspark med lekskulpturer och fler träd.

Grönt vardagsrum:

Parken används mycket av förskolorna och skolorna i närheten. På den stora kuperade gräsytan har man t.ex. idrottslektioner. Parken fungerar också som en plats där man kan få lugn och ro, speciellt i terrasserna och i gräsyntans sydligare delar. Generellt är det viktigt med fler sittplatser och bänkar i parken för att möta fler besökare. Även tillgängligheten behöver ses över genom att tillföra fler handledare i branta backar.

Ekologisk infrastruktur: Parken har stora gräsytor och många stora breda lövträd. Slänten med sina täta buskage och ruderatmark har redan nu stor biologisk mångfald med hög aktivitet av fjärilar och humlor. Buskplanteringarna skulle kunna förbättras, göras mer artrika. Parken har också stora äldre träd, ädellövträd och täta buskar samt blommande och bärande träd och buskar och på många ställen treskiktsvegetation som bör bevaras. Holkar och insektshotell kan tillföras och vissa delar av gräsyntans kanter kan klippas mer sällan.

1. Bollplan 2. Terrasser, 3. Förskola, 4. Skola, 5. Hammarby IP, 6. Idrottshall. Skala 1:4000.

Naturlig gräsbeklädd kulle och stora träd.

Slänt med höga ekologiska värden, ruderatmark som lockar till sig mycket fjärilar.

Bevara:

- Kuperade öppna gräsytor
- Stora karaktärsstarka träd
- Kulturhistoriska värden
- Sittplatser i bra lägen i terrasspark
- Täta buskage
- Ruderatmark

Vårda:

- Gräsytor
- Vissa gräsytor kan klippas mer sällan
- Möbler
- Parkens vegetation

Utveckla:

- Parkens entréer
- Parkens tillgänglighet genom att tillföra handledare i branta backar
- Fler sittplatser och olika sorters sittmöjligheter
- Terrasserna och ta fram ett nytt program, tillföra träd, perenner mm
- Fjärilsrestaurang i slänten mellan skolan och förskolan i parkens nordvästra del
- Holkar och insektshotell

Parken upplevs som aktiv på grund av alla funktioner som ligger vid parken.

58. Vindragarparken

Historik

De båda parkerna på ömse sidor om kv Vindragaren (4) anlades på 1940-talet i samband med att HSB:s hyreshusbebyggelse tillkom på Reimersholme.

Beskrivning

Storlek: 0,46 ha

Karaktär: kvarterspark

Innehåll: Delen söder om (2) kv Vindragaren (3) har i sin östra del en liten lekplats med lekhus, gungdjur och sandlåda. För övrigt finns klippta gräsytor, buskar och flera stora träd. I delen norr om kvarteret (1) finns i öster en cirkelformad lektyta med lekskulpturen ”Tuffsen” av Egon Möller Nielsen (4). I väster finns rester av en tidigare vacker sittplats med murar. Här finns också många stora ekar (klass 2 enligt ekinventeringen) och ett stort antal buskar. Belysning finns inte i parken utan längs gångvägen. Låga murar av natursten ramar på sina ställen in de gröna ytorna.

Analys

Grön karaktär: De båda parkerna är gröna och lummiga. Den norra parken har en unik trädmiljö med gamla, vackra ekar. Dock har vegetationen under ekarna fått växa för mycket och den skymmer nu delvis upplevelsen av den ekmiljön. Den tidigare vackra sittplatsen i den nordvästra delen borde återskapas och vegetationen minskas på utvalda platser. Parkeringsplatser som nu har skapats på parkmark bör utredas och eventuellt omlokaliseras så att parkens storlek skulle kunna ökas. Parken saknar tydlig avgränsning mot gata och bebyggelse vilket skulle behöva ses över. Lekplatsen i är behov av upprustning och utveckling.

Gångstråket söder om kvarteret Vindragaren (2) är i behov av upprustning. De stora träden erbjuder skugga och ger fin rumslighet.

Grönt vardagsrum: Detta är en park med stora värden när det gäller naturupplevelse och naturlek. Parken är vindstilla och innehåller både sol och skugga. Hela Reimersholme har en privat karaktär på grund av sitt läge som avsides ö. Även parken upplevs som halvprivat och hela parkytan sköts enligt ett brukaravtal av de boende.

Lekplatsen söder om kvarteret Vindragaren uppfördes som ett provisorium och bör tas bort. Resterande parkstråk kan utvecklas med sittplatser, viloplatser och planteringar med fokus på äldre då det ligger ett seniorboende alldeles intill.

Ekologisk infrastruktur: Hela Reimersholme har viktiga ekologiska värden som spridningszon för eklevande insekter och groddjur. Därför är det av största vikt att den äldre ekmiljön bevaras och att sambanden med Fabriksbacken och strandkanten stärks. Värdefulla habitat är den äldre ekmiljön, de täta buskagen och de blommande buskarna. Parkernas stora andel grönyta, buskar och stora breda lövträd samt vegetationen som helhet bedöms ha en god luft-, buller- och mikroklimatreglerande funktion.

1. Vindragarparken, 2. Vindragarstråket, 3. Kvarteret Vindragaren, 4. Leksulptur. Skala 1:1000.

Grusyta med leksulptur och i bakgrunden picknickbord utställda i gräset under de gamla ekarna.

Vindragarstråket i Vindragarparkens södra del.

Bevara:

- Unik ekmiljö
- Stora träd och öppna gröna ytor

Vårda:

- Buskagen i parkens västra del
- Kopplingar mot närliggande grönstråk

Utveckla:

- Sittyta i parkens västra del. Återskapa den plats som fanns tidigare
- Parken genom att ta bort/flytta parkeringarna på parkmark
- Lekplatsen i parken i samråd med förskolor och barnfamiljer
- Sittplatser och planteringar längs parkstråket i söder

Frodig grönska och fina ekar.

59. Ånghästuparken

Historik

Parken anlades på 1990-talet i samband med byggandet av Södra Stationsområdet. Först hette parken Tobakslandet men namnet ändrades till Ånghästuparken på förslag av föreningen Tantofolket. Man ville anknyta till traktens järnvägshistoria och erinra om att de första loken ofta kallades ånghästar.

Beskrivning

Storlek: 0,6 ha

Karaktär: Kvarterspark, Naturpark, Bostadsnära park

Innehåll: Parken har naturkaraktär och innehåller många träd av varierande arter så som almdungar och lönnungar. Här finns klippta gräsytor, gångstråk, soffor och en grillplats (2). I parkens nordvästra del finns en förskola. Belysningsstolpar finns i parken.

Analys

Grön karaktär: Ånghästuparken är en brant park som sluttar upp från Maria Bangata med grusvägar som slingrar sig igenom naturmark. Parken har många stora träd och vackra naturmiljöer. Fonden i parken är den höga stenmuren längs med Maria Bangata (1). I parken finns inga aktiviteter, platser eller ytor förutom en grillplats (2) som är i behov av upprustning. Det skulle behöva utvecklas ett mer attraktivt parkrum runt grillplatsen. Parkrummet är annars tydligt och förstärks av trädkronorna och muren i fonden. Parken har fina kvaliteter och den oprogrammerade naturmarken gör att parken har fina förutsättningar för att bli en rekreationspark med små platsbildningar i det gröna. Syrenbersån i parkens mitt (3) är ett sådant exempel. De bänkbord som är placerade under trädkronorna i parkens nordvästra hörn är ett annat bra exempel.

Grönt vardagsrum: Ånghästuparken är en grön och lummig park i ett tätbebyggt område som är värdefull för de boendes rekreation. Idag används parken mycket till hundrastning och passage. Parken utgör också en del av ett bilfritt rörelsestråk på Södermalm, men det sker delvis cykling genom parken. Parkens koppling till gatunivån på Maria Bangata borde utvecklas så att det finns fler nedgångar/kopplingar längs muren. I parken finns inga aktiviteter och ingen lekplats förutom lekredskapen på förskolegården i parkens västra hörn (4). Däremot finns möjlighet till lek i naturen och parken skulle kunna utvecklas med inriktning mot just naturlek. Det saknas handledare på vissa ställen i parken.

Ekologisk infrastruktur: Ånghästuparken har en lågpunkt i gräsytan närmast gångstråket och stora breda lövträd i parken vilket är viktigt för fördröjning av dagvatten. Parken är också en viktig grönyta längs med Maria Bangata som knyter ihop Bergsgruvan (2) med Tantolunden och i parken finns många almar vilket är en naturvårdsart. I parken finns också täta buskage och treskiktsvegetation vilket gynnar småfåglar och biologisk mångfald. Det faktum att parken består av en bred, treskiktad vegetation gör att den bedöms ha en mycket god luft- buller- och mikroklimatreglerande funktion för sin lilla yta. För att ytterligare stärka parkens ekologiska värden skulle parken kunna utvecklas med fågelholkar, insekts hotell och mer inslag av lämnad död ved.

1. Maria Bangatas gång- och cykelstråk, 2. Grillplats, 3. Syrenberså, 4. Förskola. Skala 1:2000.

Grusvägarna slingrar sig upp i i den sluttande parken.

Ånghästuparken är ett viktigt bilfritt kommunikationsstråk, här går en gångväg genom kvarteret till Rosenlundsgatan.

Bevara:

- Syrenberså
- Oprogrammerad naturpark
- Stora vackra träd
- Rik mellanskiktsvegetation
- Lugnet och stillheten
- Bilfritt, stråk

Vårda:

- Lämna död ved

Utveckla:

- Ta fram ett program för att utveckla parken med naturlek och platsbildningar, fler sittplatser
- Fler kopplingar till gatuplan Maria Bangata
- Utveckla Ånghästuparkens historiska koppling, exempelvis med lekskulptur
- Ekologiska värden i parken så som fågelholkar, insektshotell och död ved

Längs med Maria Bangata öppnar parken upp sig med stora lövkronor medbänkbord under.

60. Älvsborgsparken

Historik

Murar och trappor anlades samtidigt med den intilliggande Tjurbergsparken i början på 1930-talet. Övrig park anlades 2007. Den södra delen mot Ringvägen är nyligen upprustad.

Beskrivning

Storlek: 0,3 ha

Karaktär: Kvarterspark

Innehåll: I parkens södra del dominerar ett antal stora kastanjer (3). I parkens mitt finns en cirkulär perennplantering (2). I norr finns en vacker trappanläggning av granit med träd och buskplanteringar på trappans avsatser (1).

Analys

Grön karaktär: Älvsborgsparken är framförallt en passage mellan Dalslandsgatan och Ringvägen samt en viktig entré in till Tjurbergsparken (4). Kastanjerna i nedre delen av parken har stort värde och i parken finns många stora träd som är viktiga för att möta skalan på den höga omgivande bebyggelsen längs parkens östra sida. Ändå har parken svåra förutsättningar för att skapa bra rumsligheter som helhet. Under kastanjerna vid bouleplanen finns en tydlig rumslighet men kastanjerna tar mycket ljus. Belysningen skulle behöva kompletteras i denna del, exempelvis med effektbelysning av stammarna under träden. Planteringarna under kastanjerna är i behov av upprustning. Perennplanteringarna (2) skulle kunna utvecklas. Murar i parken och i trappan är vackert utformade och i bra skick. Buskplanteringarna i trappan är i fint skick och högst uppe i trappan finns utsikt över parken. Parken ovanför trappan är i behov av upprustning.

Grönt vardagsrum: Älvsborgsparken används mycket för boulespel och som passage och del av hundpromenad. Sittplatserna närmast Ringvägen är placerade i bra lägen med överblick över gaturummet. Dock är delen av parken som är närmast Ringvägen kraftigt bullerstörd och för att platsen ska vända sig till fler grupper skulle den caféserving som förut hade en uteservering i anslutning till parken kunna få ta plats igen i en del av parken. Intill Ringens köpcenter är fasaden stängd. Verksamheter i bottenplan ut mot parken skulle förbättra platsen. Det saknas sittplatser för vila i trapporna.

Ekologisk infrastruktur: Stora träd och täta buskage i trappan gynnar småfåglar. De stora breda lövträden fördröjer också dagvatten. För att utveckla de ekologiska värdena i Älvsborgsparken skulle gräsytan i parkens mitt kunna göras om till en ängsplantering.

1. Trappanläggning, 2. Perennplantering, 3. Kastanjer, 4. Tjurbergsparken. Skala 1:1000.

Den vackra granittrappan leder upp mot Dalslandsgatan.

Entrén till parken från Ringvägen.

Bevara:

- Kastanjeträden
- Fina buskage i trapplopp
- Boulebanor med sittplatser
- Entré till Tjurbergsparken

Vårda:

- Ytorna under kastanjerna
- Buskagen i trapploppet
- Planteringsytorna med perenner
- Växter och markmaterial under kastanjer

Utveckla:

- Utreda hur platsen under kastanjerna skulle kunna utvecklas gestaltsmässigt
- Sittplatser i trappan
- Ängsyta i parkens ovala gräsyta

Parken uppi från trappanläggningen med Tjurbergsparken på höger sida.